

# SAKSFRAMLEGG

Hovedkomiteen for miljø- og arealforvaltning  
Formannskapet  
Kommunestyret

---

Arkivsaksnr.: 14/227-3

Arkiv: M45

---

## Omgjøring av tilsyngebyr for mindre avløpsanlegg til årlig gebyr

### Forslag til vedtak:

1. Det tas sikte på å forandre gebyrreglementet på tilsyn på mindre avløpsanlegg til et årlig gebyr på fra og med 2015. Beløp i 2015 er 555.- inkl. mva pr anlegg.
2. Det vedtas oppstart av følgende lokale forskrifter:
  - a) Forskrift om gebyrer for saksbehandling og tilsyn av utslipp av avløpsvann og i sammenheng med terrenginngrep i forurenset grunn FOR 2009-06-25 nr 1050
  - b) Forskrift om tømning av slamavskillere og tette tanker, FOR 2009-06-25 nr 1049
  - c) Forskrift om utslipp av avløpsvann fra mindre avløpsanlegg , FOR 2009-26-25 nr 1048

### Sammendrag

Kommuner er pålagt å føre tilsyn med mindre avløpsanlegg (mindre enn 2000 personekvivalenter). Siden 2011 har Ringerike kommune gjennomført tilsyn og har tatt gebyr for dette per gjennomført tilsyn. Målet er nå å endre dette til å bli et årlig gebyr på lik linje med feieravgifta. Fordelen med denne ordningen vil være mange, blant annet en større forutsigbarhet både for kommune og innbygger.

### Beskrivelse av saken

Kommuner er pålagt å holde tilsyn med små avløpsanlegg etter forurensningsloven. Ringerike kommune har ført tilsyn med mindre avløpsanlegg siden 2011. Det er vedtatt å ta gebyr på selvkostnivå for dette arbeidet. Per dags dato tas gebyret pr gjennomført tilsyn i etterkant av arbeidet.

Både kommune og slamtømmer har tilgang til datasystemet som brukes. Det kan legges inn data og tas ut rapporter med samme bakgrunnsinformasjon. Et årlig gebyr vil kunne administreres i eksisterende system, men med noen endringer.

Tilsyn utføres i dag utelukkende av kommunale ansatte, men med bakgrunn i opplysninger av både anleggseier og slamtømmer. Ringerike kommune har fått tilbud om økt bistand fra kommunal slamtømmer for gjennomføring av tilsyn. Dette vil vurderes nærmere i prosessen.

### **Sammenligning med andre kommuner**

Andre kommuner har forskjellige løsninger på finansiering av tilsyn på avløp og dermed svært varierende gebyrnivå. Nedenfor en liten sammenligning for tilsyn på avløpsanlegg mindre enn 15 pe:

<b>Kommune</b>	<b>Årlig/pr tilsyn</b>	<b>Beløp (inkl moms)</b>
Tilsynskontor for små avløpsanlegg i Drammensregionen*	årlig	750.-
Frogn	årlig	645.-
Ringerike kommune**	årlig	555.-
Lunner	årlig	340.-
Gran	årlig	297,5.-
Hole	Gebyr pr tilsyn	Tar ikke gebyr
Jevnaker	Har ikke strategisk tilsyn	
Kongsberg	Har ikke strategisk tilsyn	

\*Øvre Eiker, Modum, Nedre Eiker, Drammen, Lier, Røyken, Hurum, Sande, Svelvik

\*\* Foreslått beløp, tatt inn i gebyrregulativet med forbehold om politisk godkjenning

Per dags dato er det også uregistrerte anlegg i kommunen. Disse anleggene vil vi lettere kunne oppdage dersom vi øker tilsynstakten.

### **Juridiske forhold**

Det er nødvendig med endring av lokal forskrift om gebyrer for saksbehandling og tilsyn av utslipp av avløpsvann og i sammenheng med terrenginngrep i forurenset grunn FOR 2009-06-25 nr 1050.

### **Tidligere behandlinger og vedtak**

Forskrift om gebyrer for saksbehandling og tilsyn av utslipp av avløpsvann i Ringerike kommune, vedtatt som sak 56/09 i HMA, sak 69/09 i FS og 56/09 i KS; med senere endringer.

Endring av betalingsregulativ for feiervesenet, vedtatt som sak 83/11 i HMA, 129/11 i FS og 115/11 i KS (vedlegg 1)

### **Økonomiske forhold**

Tilsynsgebyret er i dag på kr 1155.- pr tilsyn inkl mva for små anlegg. Ringerike kommune har vedtatt en målsetting om tilsyn ca hvert 5. år. Erfaringer fra tidligere år viser at dette ikke tilsvarer selvkost og gebyret må skruses opp betraktelig (med 70%) for at kommunen skal nå selvkostbalanse. Dagens ressursbruk innebærer også tilsyn ca hvert 20. år.

Vi har per dags dato kjennskap til ca 4500 anlegg i kommunen.

Kommunal tømmefirma foretar tømning av ca. 2250 av dem hvert år. Ringerike kommune har mottatt tilbud om at disse også kan foreta enkelt tilsyn samtidig med at de foretar tømning, mot ekstragebyr. Dette enkle tilsynet bidrar til at vi skal kunne oppnå fullverdige tilsyn ca hvert 5.år i tråd med vedtatt målsetting.

Foreløpige beregninger viser at et årlig gebyr på 555.- (inkl mva) vil kunne gi et selvkostregnskap som gir rom for en noe økt tilsynstakt enn idag.

Til sammenligning er beløpet for feieravgifta i Ringerike kommune på samme beløp i 2015. Erfaringene fra dette selvkostområdet (feiring) viser at det ble lettere å oppnå selvkostbalanse når det er jevn og årlig fakturering, enn når dette skjer enkeltvis.

### **Behov for informasjon og høringer**

For å kunne iverksette endringer slik at kommunen kan ta årlig gebyr for tilsyn må én lokal forskrifter endres. For å ha et helhetlig og oppdatert lovverk på fagområdet anbefales det å endre to lokale forskrifter til. Når forslag om nye forskrifter foreligger, vil disse legges ut på offentlig høring i tråd med forvaltningsloven. Det er da mulighet for innbyggerne å komme med innspill.

Det vil bli gitt informasjon til publikum via hjemmeside, facebook og Ringblad. Beløpet på tilsyn vil også opplyses i gebyrreglementet.

Det tas sikte på å sende ut et informasjonsbrev sammen med den første fakturaen.

### **Om tidspunkt for endring**

Endring av gebyrreglementet til et fast årlig gebyr forutsetter at «*Forskrift om gebyrer for saksbehandling og tilsyn av utslipp av avløpsvann mv....*» endres. Dersom rådmannens forslag til vedtak blir vedtatt, vil dette arbeidet startes umiddelbart slik at revidert forskrift er på plass før sommeren 2015.

Rådmannen vil da avvente fakturering av tilsyn første halvår til det er avklart om forskriften blir endret;

- Dersom forskriften endres, faktureres alle med registrerte anlegg for det årlige gebyret.
- Dersom forskriften ikke endres og det skal faktureres pr tilsyn som i dag, etterfaktureres det for tilsyn gjennomført 1.halvår.

### **Alternative løsninger**

Alternativt kan man videreføre dagens ordning hvor tilsynsgebyr tas som et engangsbeløp etter utført tilsyn. Forslag til alternativt vedtak:

1. Tilsynsgebyr på mindre avløpsanlegg skal fortsatt tas pr tilsyn i etterkant av tilsyn.
2. Det vedtas oppstart av endring av lokal forskrift om tømning av slamavskillere og tette tanker, FOR 2009-06-25 nr 1049.
3. Det vedtas oppstart av endring av lokal forskrift om utslipp av avløpsvann fra mindre avløpsanlegg , FOR 2009-26-25 nr 1048

### *Konsekvenser ved alternativ løsning:*

Det blir mye vanskeligere å nå selvkost. For å prøve å nå selvkost er det sannsynlig av tilsynsgebyret pr tilsyn økes relativt mye i 2015. Takten på tilsyn hvert 5. år blir svært vanskelig å nå.

Det anbefales uansett fortsatt å revidere forskriftene, slik at nødvendige oppdateringer kan foretas. Dette gjelder for eksempel oppdatering i forhold til ny teknologi. Det vil bli fremmet en ny sak om hva som er aktuelt å revidere i de lokale forskriftene.

## **Rådmannens vurdering**

### **Utfordringer med dagens ordning**

1. Liten forutsigbarhet i inntekter  
Lav forutsigbarhet på inntekter fører til lav bemanning, dermed til lave aktivitet og lav inntekt.
2. Høye administrative kostander  
Oppfølging av tilsyn og utsending av faktura er svært omfattende når dette må genereres for hvert enkelt gjennomført tilsyn.
3. Høyt engangsbeløp  
For anleggseier betyr det en engangskostnad som kommer i uregelmessig avstand
4. Urettferdig fordeling av kostnader  
I og med tilsyn på små avløpsanlegg er en ganske ung ordning, må mange administrative ordninger på plass (fakturaflyt, forskrifter, oversiktsplaner, rutiner). I og med at også dette arbeidet faller under selvkostregime, må de anleggseierne som tilfeldigvis får tilsyn i de tidligere årene bære denne ekstra kostnaden.

### **Fordeler med årlig gebyr**

For kommunen:

- Lavere administrasjonsutgifter (fakturagenerering mm)
- Høyere forutsigbarhet av inntekter
- Høyere forutsigbarhet av bemanning og gjennomføringsevne
- Mer effektivt tilsyn

For anleggseier:

- Høyere forutsigbarhet av utgifter
- Ikke ha et stort beløp men et årlig, til sammenligning lavt gebyr

### **Ulemper med årlig gebyr**

For kommunen:

- Utforming av tekniske løsninger
- Økte kundefølelser i startfasen

For anleggseier:

- Kan føles som «enda et kommunalt gebyr» siden alle må betale et fast beløp hvert år
- Årlig gebyr som ikke følger et årlig tilsyn kan føles urettferdig

Rådmannen mener at fordelene med årlig gebyr, både for anleggseier og kommune, overskygger ulempene i sto grad. Sammenligning med andre kommuner viser også at dette

er vanlig praksis, som flere og flere kommuner går over til. Med et nivå på ca 550.- vil ikke Ringerike kommune ligge på urimelig nivå sammenlignet med de andre kommunene. Samtidig anbefaler rådmannen å starte opp arbeidet med å endre de andre lokale forskriftene innenfor mindre avløpsanlegg, for å sikre en helhetlig og oppdatert forvaltning av anleggene.

## **Vedlegg**

1. Utdrag fra forslag til gebyrreglement for tilsyn på utslippsanlegg

## **Lenker**

1. [Forskrift om gebyrer for saksbehandling og tilsyn av utslipp av avløpsvann og i sammenheng med terrenginngrep i forurenset grunn FOR 2009-06-25 nr 1050](#)

Lenker er tilleggsinformasjon og trykkes ikke i papirversjon. De foreligger på Ipad og kommunens internettsider. Kontakt servicetorget ved behov for papirutskrift.

Ringerike kommune, 29.09.2014

Tore Isaksen  
rådmann

leder: Arne Hellum

saksbehandler: Kari Astrid Ehrlinger